

[Steen Folke.]

hverken de avancerede Tomcat jagerbombere, som skulle være sat ind fra hangarskibet John F. Kennedy, eller de helikopterlandsætninger, som skulle have efterfulgt amfibielandgangen. Aflysningsen skyldtes prisværdige sikkerhedshensyn. Måske har det medvirket til den ekstra forsigtighed, at der omkom 14 mand under den forudgående øvelse Teamwork.

Amfibiekøretøjernes landgang løb noget ud i sandet. I det usigtbare vejr kunne vi skimte, at landgangen foregik ca. 1 km nord for, hvor vi, NATO-generalerne og alle vi andre æresgæster, stod. Senere fik vi forklaringen af general Gray: det lille røde flag, som blafrede over vore hoveder, havde nok ikke synet meget fra søsiden. Amfibiestyrkerne havde i stedet for rettet kurs mod nogle lys, som viste sig at stamme fra morgenduelige nysgerrige civilisters parkerede biler. Landgangen og det senere fremstød på Kallesmærsk Hede lettedes af, at amerikanerne ikke mødte nogen form for modstand fra orange. Hvorvidt dette er realistisk, skal jeg ikke kunne sige.

Problemet med militæret er, at man ikke ved, om man skal le eller græde. Min – indrømmet – noget subjektive øjenvidneskildring af Bonded Item afslører jo nok mit dilemma. Der er mange ting i en sådan øvelse, som det er svært at tage alvorligt. Mange detaljer er urealistiske, og duften af barndommens røvere og soldater hænger over det hele. Det vil dog nok være uklogt bare at affeje det med et svedent grin. Grinet kan være et udmærket våben i en offensiv strategi, men det bør ikke forhindre, at modstanderen tages alvorligt.

Obersten fra forsvarskommandoen ville ikke udlevere et skriftligt materiale om øvelsen til folketingets forsvarsudvalg. I lyset af amerikanernes senere rundhåndede uddeling kan man grine ad det, eller man kan tage det alvorligt og se det som et udtryk for forholdet mellem militæret og de folkevalgte, som i princippet kontrollerer det, men som i praksis er ude af stand til det. I den forbindelse er det, set fra den militære side, naturligvis ikke helt uden betydning, at der blandt medlemmerne herinde er en del modstandere af NATO-militæret.

I den amerikanske pjece om Bonded Item står der: »Landet Orange er helt opdigtet og repræsenterer ikke nogen eksisterende nation.« Man fristes til at tilføje fra nøgleromanernes forord: enhver lighed med virkeligheden er ganske utilsigtet. I lyset af øvelsens omstændighe-

der: de røde pile på majorens kort, det røde flag på stranden, de røde mærker på køretøjerne, kan man trække på smilebåndet, eller man kan tage det alvorligt. Er det egentlig ikke for galt, at danske soldater indoktrineres til at betragte de røde som fjenden? Ud over demovre østpå er der som bekendt også en del røde her i landet. Sæt nu soldaterne kortslutter fra det ene til det andet? Sæt nu det i virkeligheden er meningen? Værnet imod den indre trussel omtalte fru Litten Hansen i sin ordførertale.

Forsvarsminister Orla Møller lagde stor vægt på, at øvelsen over for den danske befolkning demonstrerede, at vi kan stole på vore allierede venner. De militært sagkyndige understregede, at det ikke slet og ret var en øvelse. Der var faktisk tale om en afprøvning af eksisterende planer. Der skal sikkert være nogle, som føler større tryk i forvisningen om, at de amerikanske læderhalse er klar til at gå i land på den jyske vestkyst, når som helst det måtte være påkrævet. Jeg må indrømme, at det rislede mig koldt ned ad ryggen, da general Gray med stolthed forsikrede om, at han og hans soldater var parat til at gå i land overalt i verden, hvor regeringen fra hans Great Country bad om det.

Selv om generalprøven fik et noget latterligt skær over sig, skal man jo ikke undervurdere den amerikanske krigsmaskines effektivitet. Hangarskibet John F. Kennedy lå udenfor med 5.000 mand om bord og med 90 fly af forskellig type, bl. a. Tomcat jagerbombere, som kan flyve 2.500 km i timen, og hvis det er alvor, bliver flyvningerne ikke aflyst på grund af regnvejr.

Knud Jespersen (DKP):

Jeg ved ikke, hvad årsagen var, men da jeg dels stod, dels sad, dels vandrede og lyttede til hr. Poul Schlüters tale, så randt det mig i hu om den gode gamle Jakob von Thyboe. Naturligvis uden at lave nogen sammenligninger, for Jakob von Thyboe var jo en klodrian, og det kan man ikke påstå . . . , og det er også utilladeligt i henhold til forretningsordenen og den gode tone. Denne Jakob von Thyboe fortalte jo om alle de krige, han kunne have tænkt sig at have ført. Det mest ejendommelige var, at han stort set vandt disse krige, men det var også krige, der ikke var ført.

Læg mærke til hr. Poul Schlüter. Ved hver eneste lejlighed får vi at vide, at der er set